

BRUNO WALTER

Ivan Supek

O Bruni Walteru (1876.-1962.), velikom dirigentu i humanistu - rijetka osobina među uglavnom tiranski nastrojenim dirigentima, pisali smo već više puta na stranicama časopisa WAM. Zato i nećemo dužiti s biografskim podacima, a oni koji se s njim tek trebaju upoznati, više podataka mogu naći na en.wikipedia.org/wiki/Bruno_Walter. Za nas je mnogo interesantnije to što je Bruno Walter aktivno p(r)oživio gotovo 90 godina, pa iako je dirigiranje učio od Mahlera - prvog dirigenta u posve modernom shvaćanju te profesije, snimio je na kraju svoje duge glazbeničke karijere značajne nosače u vrlo dobrom mono ili stereo zapisu. Stoga on predstavlja važnu kariku u razumijevanju razvoja dirigiranja a njegove izvedbe rječitije govore današnjoj generaciji dirigenata i slušatelja o tome nego tisuće stranica koje su napisali muzikolozi.

Diskografija Brune Waltera je ogromna (http://bwdiscography.net/yahoo_site_admin/assets/docs/BWdiscography.154103309.htm). Prve snimke Beethovenovih koncerata s Josephom Szigetijem i Walterom Gieseckom zapisane su početkom '30-ih godina prošlog stoljeća za tvrtku Columbia, a posljednja serija snimanja za diskografsku kuću RCA Victor/Sony zapisana je od siječnja do ožujka 1961. godine, i tu nalazimo stereo snimke simfonija Mahlera (br. 1 i 9), Brucknera (br. 7), Dvoržaka (br. 8) i Haydna (br. 88 i 100), sve redom vrhunska ostvarenja.

Vrijedi napomenuti i to da je ovo za mene prva recenzija kod koje nisam nosače zvuka uopće držao u ruci i stavljao ih na gramofon ili umetao u CD plejer, već se sve odvijalo u računalnom okruženju posredstvom DAC-a s ugrađenim pojačalom za slušalice i kontrolom glasnoće te slušalicama AKG i Sennheiser (recenzija *hardwarea* slijedi uskoro).

JOHANNES BRAHMS

Simfonije

New York Philharmonic Orchestra, Bruno Walter

Menart © Sony Classical 82876873862 (2 CD)

WOLFGANG AMADEUS MOZART

Simfonije br. 39-41, Requiem

I. Seefried, L. Simoneau, New York Philharmonic Orchestra, Bruno Walter

Menart © Sony Classical 82876873712 (2 CD)

Ovi nosači zvuka su iz Sonyjeve nove serije Tandem koja povezuje velikog kompozitora s velikim izvođačem njegovih djela pod motom -

un compositeur - un interprète. No, novosti su zapravo samo naziv serije i kartonski ovici u kojima se nalaze "standardni" nosači zvuka koje je tvrtka već ranije izdala, a samo je u slučaju Mozartovih simfonija riječ o *state-of-the-art remasteringu* ove tvrtke - 20-bit Super Bit Masteringu. Vrijedi li više uopće lamentirati nad poplavom reizdanja, a manjku novih snimaka suvremenih nam i istinski nadahnutih izvođača...

U ovom slučaju barem smo dobili vrhunske izvedbe ipak nešto rjeđih izdanja. Ona nam prezentiraju snimke iz manje poznatog razdoblja dirigenta, mono snimke koje je početkom '50-ih godina prošlog stoljeća snimio s New York Philharmonic Orchestra. Naime, njegova matična diskografska kuća Columbia/RCA Victor, danas Sony, "forsirala" je i stalno ponovno izdavala kasnije stereo snimke izvedene u suradnji s Columbia Symphony Orchestra, orkestrom kojeg je za potrebe snimanja sastavljao sam izdavač u razdoblju kada je dirigent već imao značajne zdravstvene probleme.

Ovi zapisi otkrivaju nam Brunu Waltera kao znatno dinamičnijeg i okretnijeg dirigenta, no kojeg, kao i uvijek, odlikuje i njegova karakteristična liričnost i nenametljiva produhovljenost. To naročito vrijedi za Brahmsove simfonije, koje bih preporučio kao bolji izbor u odnosu na njegove kasnije stereo snimke. Izvedbe "Druge" i "Treće simfonije" su po mom sudu i ponajbolje snimke tih djela uopće. Mozartove simfonije su također odlične, sjajno definiranih puhača i snažne energije - naročito vidljivo kod izvedbe "Simfonije br. 39". "Simfonija br. 40" je također među ponajboljim izvedbama u bogatoj

Walterovoj diskografiji i trebali bi je svakako poslušati i poklonici povijesno obaviještenih izvedaba, pa čak i oni najzagriženiji. Valja napomenuti i to da je New York Philharmonic Orchestra ipak bolji i uigraniji od Columbia Symphony Orchestra, što se osobito osjeća kod izvedbi Brahmsa.

Mozartov "Requiem" najteže podnosi kvalitetu mono snimaka, koje su vrlo dobre, ali ipak ne na nivou ponajboljih mono snimaka iz tog razdoblja, pa je ponekad teško pratiti pojedine dionice zbora. No u drugu ruku, kod ove izvedbe se ponajmanje osjeća "druga ruka", Walter je interpretativno zaista vrlo uspješno integrirao Süßmayrove dopune s Mozartovim izvornikom, i to daje poseban čar ovoj izvedbi.

Diskografija Brune Waltera:

Za one koji se tek trebaju upoznati s Walterovom diskografijom, moja preporuka bi bila: Beethovenova "Četvrta" i "Šesta simfonija" (Sony SMK 64462), Brahmsova "Druga" i "Treća simfonija", bilo s ovog nosača zvuka, bilo s novijeg stereo zapisa (Sony SMK 64471), Brucknerova "Četvrta" i "Deveta simfonija" (Sony SMK 515 302), Mahlerove "Pjesme zemlji" s Kathleen Ferrier (DECCA mono 466 576), te prve dvije simfonije (Sony SMK 516 025).

Riječ je o skladateljima koje je Walter najviše volio i najčešće izvodio, ali i o kojima je često i pisao, prvenstveno o Mahleru i Bruckneru (<http://www.uv.es/~calaforr/walter.html>).

